იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფ ა ს ი:
წლიურათ . . . . . . 7 მანეთი.
ნახევარი წლით . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . . . 3 აბაზი

ცალკე ნუმრის ერთი შაური.

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ: ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი და დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ. საზღვარგარეთ წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 51
წელიწადი მეორე
—1913—

ხუთშაბათი, 9 მაისი

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „И М Е Р Е Т И".

ტელეფონი № 149.

ავეჯეულობისა და ჭურჭლეულობის მაღაზია ქ. ქუთაისში.

ფ. ს. ფილიპოვისა.

ალექსანდრეს ქუჩაზე,

იხსნა სპეციალური განყოფილება ელექტრონის მოსაწყობი მასალების და არმატურებისა, რაც ყოველთვის უმაღლესი ხარისხის მოგვეპოვება ცნობილი ფირმებისაგან. აგრეთვე ვკისრულობ ხლის ავეჯით და ელექტრონის გასანათებელი მავთულების მოწყობას; ყოველთვის მოგვეპოვება მსურველთათვის სპეციალისტი მონტიორები. ჩვენი მასალების ხარისხის სიკეთეს ჩვენ ვკისრულობთ. ფასები ყოველი კონკურენციის გარეშე.

პატივის ცემით ფ. ს. ფილიპოვი.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე
წელიწადი მეორე

1913 **იმერეთი**

გაზეთის ფასი:
ერთი წლით . . . 7 მანეთი.
ნახევარი წლით . . . 4 მანეთი,
ერთი თვით . . . 3 აბაზი.
და ცალკე ნომერის . . 1 შაური,

სამგლოვიარო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამ მანეთად.
განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით პწკარი ღირს შაურათ მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით გვერდზე მორიგებით. შრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.
გაზეთის დასაკვეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოდ ამ მისამრთით უნდა გამოიგზავნოს: Кутаисъ. релакція газеты „ИМЕРЕТИ" Василію М. Чепидзе.
სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.
რედაქტორ-გამომცემელი გ ჭელიძე.

ქუთაისი.
პაიებზე დამყარებული ამხანაგობა
· კირაკოზოვი და ბ. გ. ოგანოვი.
გაზაფხულისა.
და ზაფხულის

ტრიკო, კასტორი, დიოგონალი, ჩესუნჩა, რაგოჟი, ტილო, პარუსინა, ბატისტა, კისეია, შემიზი, ჩითი.

პოპლინი, მესალინი, ჟივრონი, ლიბერტი, ლევანტინი, სტოლსაფრები, „პოკრივალო", პირსახოცი, ხელსახოცები, მადაპალამი, ლანკორტი.

შვიდს მაისს გარდაიცვ[illegible]

დავით გიორგის ძე ყლენტი,

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ: ქვრივი სოფიო სიმონის ასული, შვილები: თომა და გრიგოლ და რძლები: ეკატერინე დავითის ასული და ელენე კონსტანტინეს ასული ყლენტი. დაკრძალვა მოხდება სოფ. ტევრს 12 მაისს, კვირას. პანაშვიდი ყოველ დღე შუადღისას 12 საათზე.

„ოქროს ვერძი"

ყოველკვირეული სალიტერატურო და მხატვრული ჟურნალი „ოქროს ვერძი" გამოვა კვირას 12 მაისს.
ჟურნალში მონაწილეობას ღებულობენ ყველა ჩვენი გამოჩენილი თანამედროვე მწერლები.

მისამართი:
Кутаисъ, Казаковскій пер. д. Яшвили.

მიიღება ხელისმოწერა შემდეგ ფასებში:

1 წ.	6 თ.	3 თ.	1 თ.	საზღვარგარეთ
5 მ.	3 მ.	1 75	50 კ.	ერთი ორათ.

ცალკე № 10 კაპ.
რედაქტორ-გამომცემელი ბ. ჯაიანი.

ქუთაისის ქალთა მთავრობის

გიმნაზია

(მესხეთის ქუჩაზე)

ცხადებს, რომ მისაღები გამოცდა მოსამზადებელსა და პირველ კლასში დაიწყება 25 მაისს, ხოლო შემდეგი კლასებისათვის და მოწმობის მისაღებათ 15 მაისიდან.

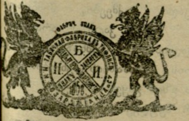

დიდი მთავრის ნიკოლოზ მიხეილის ძის სახელის თამბაქოს ქარხანა.

ნ. ს. ბოზარჯიანცის

შვ-სა. თფილისში.

რომ დავაკმაყოფილოთ მოთხოვნილება ჩვენი თამბაქოს მომხმარებელთა, რომელთა რიცხვი თან და თან მატულობს, ჩვენ რამდენიმე ახალი მანქანა შევიძინეთ.
ამ ჟამათ დიდი გასავალი აქვს ყოველდღიურათ: **„სიმპატია"** და „მე-8 №" 10 ცალი 6 კაპ. გადის 500,000 ც. **„დრუჟბა"** და **„ტოვარიშჩ"** 20 ცალი 1 შ.—700,000 „ ც. მარტივი და იაფი გასახვევი ხელს გვაძლევს, რომ საუკეთესო ღირსების საქონელი მივაწოდოთ. ფირმის პაპიროსები ყველგან იყიდება, უფთხილდით უსირცხვილო სიყალბეს. ფირმა არსებობს 1859 წლიდან.

მასაჟით სამკურნალო კაბინეტი

მ. ბალანჩივაძისა.

ვკურნავ მასაჟით, საქიმო ვარჯიშობით, კანქვეშ შესაშხაპუნებელი წამლით და ვსპობ სახეზე: მუწუკებს, ნაოჭებს, ჭორფლს, მეტ სიწითლეს, ნაყვავილებსა და სახის ყოველგვარ ავათმყოფობას. აგრეთვე უცრი ყვავილსაც.
გენერლის ქუჩა აქიმის ს. ლორთქიფანიძის სახლი.

აქიმი ქ. თ. ტყეშელაშვილი.
ათი აპრილიდან ღებულობს ავათმყოფებს (**შინაგანი ვენერიული კანი**) ახალ ბინაზე: ვიტუშინსკის სახლი, აფთიაქის უკან. პუშკინის ქუჩიდან ტელეგრაფნი შესახვევში.

ПАПИРОСЫ

აქიმი ვ. ი. ფეშინი ქირურგიული და საშარდე სნეულება.
ყოველდღე 12—2 და 4—6 საათამდი.
გოშპიტლის ქ. გვახარიას სახლი.

აქიმი ი. ჩარექოვი

აცხადებს რომ იგი აღარ ასრულებს სასანიტარო აქიმის თანამდებობას, რადგან დაინიშნა ქალაქის ახალი საავათმყოფოს **კანის და ვენერიული განყოფილების მართველათ.**

დ ღ ი უ რ ი.

—სომეხთა დეპუტაციამ ლონდონში რუსეთის ელჩი ინახულა

—რუსეთის ელჩის თხოვნით, პორტამ 104 ბულგარელი ტყვე გაათავისუფლა. გათავისუფლებულთა შორის გიმნაზიის სამი დირექტორია და 25 მასწავლებელი.

— ცნობაა—პორტამ გერმანიაში დიდძალი ზარბაზნების დამზადება შეუკვეთაო.

— ზავს შემდეგ პორტა წითელ წიგნს გამოსცემს, სადაც ასეთი ცუდი პირობების მიღების მიზეზს აღნიშნავს.

— ჯარში დისციპლინის დარღვევისა და ახალგაზდა ოსმალთა სასარგებლოთ პროპაგანდის გაწევისათვის აბუქ-ფაშამ ენვერ-ბეი ორი კვირით დააპატიმრა.

— ახალგაზდა ოსმალთა კომიტეტმა ბულაირსა და ჩატალჯაში დელეგატები გაგზავნა და დაავალა, სამხედრო ლიგის აფიცრებს მოელაპარაკე და მათი თანაგრძნობა დაიმსახურეო.

— ოსმალეთის ფინანსის მინისტრი სამსახურიდან გადადგა; ხაზინაში ფული არ არის, და უფულოთ საქმის მართვა არ შეიძლება.

—თეთინისში [illegible] ქართები არბევენ სახლებს ცეცხლს უკიდებენ.

— ბულგარეთის პრესა ბულგარეთის მოკავშირე სახელმწიფოების წინაღმდეგ ილაშქრებს.

— ბულგარეთისა და სერბიის დამოკიდებულება, მეტათ გამწვავდა; მათ შორის შეტაკებას დღედღეზე მოელიან.

— სერბიის ოფიციალურ წრეებში რუსეთის შუამავლობას უარყოფენ.

—ბულგარული გაზეთი „მირი" სწერს: თუ რუსეთმა შუამავლობა არ გასწია სერბიასთან უეჭველათ მოგვიხდება შეტაკებაო.

—ავსტრიამ გადასწყვიტა ჯერჯერობით ჯარი არ დაითხოვოს.

ახალი ამბავი.

რედაქციისაგან.

ჩვენი გაზეთის გამოცემის განახლება მეტათ ცუდს დროსა და პირობებში გვიხდება:—ქუთაისში ყოველდღიურ გამოცემაზე მომუშავე რიგიანი ასოთამწყობი დღეს დღეობით თითქმის არც მოიძებნება, ორი ქუთათური გაზეთის ყველა ასოთ-ამწყობი ამ ჟამათ ციხეშია.

რედაქცია მკითხველის წინაშე ბოდიშს მოიხდის: იგი იძულებულია ამ დროსა და პირობებს შეუფარდოს მასალის შინაარსიც და გარეგანი სახეც თავის გაზეთისა ასოთ-ამწყობების დატყვევების მიზეზის გამო, თუ სასურველად ვერ დაიცვას.

✦ გასულ კვირასა და ორშაბათს ქუთ. ქართ. გიმნაზიის დარბაზში ამ გიმნ. მოწაფეთ ნახატების გამოფენა გამართეს.

ხატვას ამ ჟამათ ქართულ გიმნაზიაში ასწავლის მხატვარი პაევსკი, ეტყობა, ბ. პაევსკის ცდა არ დაუკლია და ეს საქმე რიგიანათაა დაყენებული. გამოფენა პირველათ იმართება ჩვენს გიმნაზიაში და მით უფრო განსაკუთრებით ყურადღებას იპყრობდა იგი საზოგადოებისაგან, რომელიც ბლომათ მივიდა ამ ორ დღეს სურათების სანახავათ. ყურადღებას იქცევდა მეექვსე კლასის მოწ. ეპიტაშვილის სურათები: არჩ. ჯორჯაძის, ილიასი დიმიტრი ყიფიანისა და რუს. ცნობ. კომპოსიტორის ჩიკოვსკისა. ჩინებული იყო მოწ. ვას. ყიფიანის კოლექციიდან—„გაიღვიძე დედა" და „მადონა"; მოიწონეს უმცროსი კლ. მოწაფეთა: ვასაძის, კიკა-

☛ წლიურ ხელის მომწერთა საყურადღებოთ ☚

თანახმად შეღავათიან პირობებისა ვინც მეორე ნახევარ ხვედრ ფულს არ

შემოიტანს

გაზეთის გზავნა მოესპობათ·

ბაძისა და ჯვარშეიშვილის ფერადებით ნახატებით.

✦ ს. სადმელში (რაჭა) არჩილ ჯორჯაძის სახელზე დაუარსებიათ სამკითხველო. სამკითხველოს გახსნას დასწრებია წ. კ. ს. სამკითხველოთა მეთვალყურე დოლაბერიძე.

✦ მთავრობის განკარგულებით ქუთაისში ყოველი სავაჭრო დაწესებულება - მაღაზიები უნდა გაიღოს დილის 7 საათზე და დაიკეტოს საღამოს 7-სავე საათზე.

✦ დღეს კოოპერატორთა საგუბერნიო კრების მიერ არჩეული კომისიის კრებაა დანიშნული.

✦ ქუთ. მომხმარებელი საზოგადოების ,,პროგრესის'' წევრთა საზოგადო კრება 16 ამ თვეს მოხდება.

✦ ხონის ვაჟთა პროგიმნაზიის სასარგებლოთ გამართული სეირნობიდან შემოსულა 673 მ. 28 კ;, აქედან ხარჯი ყოფილა 284 მ. 54 კ. სეირნობის გამგე, პროგიმნაზიის ზედამხედველი უღრმეს მადლობას სწირავს ყველას, ვინც სეირნობის გამართვა[illegible] ხელი შეუწყო [illegible], თუ სხვა-გვარი დახმარებით.

✦ ბ. ვარდენ ჯღამაძეს ჭიათურის თეატრის გარდერობისათვის შეუწირავს მოვერცხლილი ქამარი, რისთვისაც თეატ[illegible] თავმჯდომარე. ტარუაშვილი მადლობას სწირავს გამჩუქებლის სახელით.

✦ მაისის შუა რიცხვებში ქ. ბათომში გაიმართება ,,საღამო''. პირველ განყოფილებაში გრ. რობაქიძე წაიკითხავს ლექციას: ,,საქართველოს ტრაგედია და ილია ჭავჭავაძე''. დასასრულ წაიკითხავს ლექსებს ი. გრიშაშვილი, ხოლო რობაქიძე—საკუთარ ლეგენდებს.

✦ 7 მაისს მოხდა ქალაქის საბჭოს მორიგი სხდომა ქალაქის მოურავის ილია ჩიქოვანის თავმჯდომარეობით, სხდომაზე 30 ხმოსანი დაესწრო.

საბჭოს მოხსენდა, თუ რა მდგომარეობაშია ამ ჟამად ქუთაისის წყალსადენის გაყვანის საკითხი. როგორც აღმოჩდა სამინისტროს მცირე ცვლილებით დაუმტკიცებია ქალაქის საბჭოს მიერ შემუშავებული წყალ სადენის პირობის პროექტი, რაც შეეხება წყალ-სადენის ტეხნიკურ პროექტს, სამინისტროს სრულიად უვარგისად უცვნია და ქალაქის მოურავისთვის უკანვე დაუბრუნებია შეუცვლელად. ქალ. მოურავს ეს პროექტი კანცელსა და დადიანისთვის დაუბრუნებია, რომელთაც იგი უნდა შეესწორებიათ და 23 მაისამდი დებრუნებიათ სამინისტროში.

საბჭომ ერთ ხმათ მიიღო ქალაქის გამგეობის მოხსენება საზოგადო სასწორის და მოედნის გასაფართოებლათ წერეთლის, ყუფარაძის და ტყეშელაშვილის ადგილების შეძენის შესახებ. ამ ადგილების შეძენა ქალაქს დაუჯდება 21,000 მან.

მიუმატეს ხორცის ნიხრს 1 კაპ., ე. ი. მორქეული საქონლის პირ[illegible] ხარისხის ხორ[illegible] გირვანქა სამი შაური, მეორე ხარისხისა გირვანქა 14 კაპ., ადგილობრივი საქონლის პირველი ხარისხის 13 კაპ., მეორე ხარის. 12 კაპ., ძუძუ მწოვარა ხბოს ხორცი გირვანქა 16 კაპ., ცხვრისა და ხბოს ხორცი გირვანქა—სამი შაური, ღორის ხორცი გირვანქა 13 კაპ., კამეჩის [illegible] გირვანქა სუკი 21 კაპ.

✦ ქალაქის მამულების საზოგადო გადაფასების საკითხის განხილვა გადიდვა შემდეგი სხდომისთვის.

✦ ბაზრის მეთვალ ყურემ პლ. კორძაიამ ოქმი შეუდგინა გელათის ქუჩაზე მოვაჭრე მეფურნეს იბრაკიმ იუსუპ-პიცოღლს ცომი პურის გაყიდვისათვის.

✦ ჭიათურიდან გაუზიდავს შავი ქვა: 21 აპრილს 251 ვაგონი, 22-ს—312 ვ., 23—312 ვ., 24—294, 25—294, 26—357, და 27—345; სულ 1995 ვაგონი·

თფილისის ამბები·

— **წყლის ძებნაში.** თფილისში დაბრუნდა თიანეთის მაზრაში წასული კომისია, რომელშიაც შედიოდნენ. ქალაქის გამგეობის წევრი თ-დი ნ. ი. არღუთნსკი-დოლგორუკოვი, ქალაქის ქიმიკოსი გ. გ. ალიბეგოვი, ქალაქის ინჟენერი გ. ზ. ქურდიანი, ქალაქის წყალსადენის გამგე მუხარინსკი და ბ-ნი ვაწაძე. კომისიამ ბ-ნ შანშიევის მამულში დაათვალიერა წყაროები, საიდანაც შანშიევი ქალაქს ურჩევს ტფილისში წყალი გამოიყვანოს. წყაროები მდებარეობს თიანეთიდან 14 ვერსის მანძილზე, სოფელ ხაიშედან 1 ნახ. ვერსით. სულ ყოფილა იქ სამი წყარო, რომელიც დღე-ღამეში 1 მილიონ ვედრა წყალს იძლევა. კომისიამ გლეხების ჩხოვნით დაათვალიერა სხვა წყაროებიც. ტფილისს დღე-ღამეში 3 მილიონი ვედრა სჭირდება, ამდენ წყლის მიცემა კი თიანეთის წყაროებს არ შეუძლიანთ. ამის გამო კომისიამ წყაროების ყოველ მხრივ გამოკვლევას თავი გაანება·

ნაძალადეველებმა. კარგა ხანია ქალაქის გამგეობას სთხოვეს, ნაძალადევს ვაგზლის გაღმა მხარე დაარქვითო. რადგანაც ქალაქის გამგეობას თხოვნა დღესაც არ განუხილავს, ნაძალადეველებმა გამგეობას გუბერნატორთან უჩივლეს.

[illegible] ანობები. 7 მაისს შეთანხმება არ მომხდარა. პროცენტიან ქაღალდების ფასი შემდეგია: ტფ. ქალაქის საკრედიტო საზოგადოების 5% ობლიგაციებისა: აფასებენ—85 მან 15 კ., აძლევენ—85 მ. 45 კ., ტფ. სათავად-აზნაურო საადგილ მამულო ბანკის 5% გირავნობის ფურცლებისა; ბფასებენ-83 მ. 15 კ., აძლევენ—83 მ. 37 კ., და ქუთაისის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის 5% გირავნობის ფურცლებისა: აფასებენ—79 მ.ნ. აძლევენ – 78 მ.

— პეტერბურგიდან გვწერენ: „პავლოვსკში 5 მაისს იწყება კონცერტები, რომელიც ყოველწლივ დიდძალ ხალხს იზიდავს, და საგანგებო მატარებლით მიემგზავრება ხოლმე. იქ ყოველწლივ უკრავს პირველ ხარისხოვანი ორკესტრი (85 კაცი) ცნობილი დირიჟორების ხელმძღვანელობით და ასრულებენ საუკეთესო ნომრებს გამოჩენილ მემუსიკეთა ნაწარმოებიდან. წელს სხვათა შორის დაუკრავენ ზ. არაყიშვილის „ქართულ ცეკვას“ და ოპერა შოთა რუსთველიდან „შესავალს“ (ს. გ.

რიონ გაღმა მხარე·

მკითხველს ეხსომება ამას წინათ „კოლხიდაში“ აღნიშნული რიონ გაღმა მხარის უმწეო მდგომარეობა ადიდებული მდინარე რიონის წყალობით. ამ ეაქმის თაობაზე, როგორც გადმოგცეს. მცხოვრებლებს გუბერნატორისათვის თხოვნა მიუციათ, უთხოვიათ მთავრობის დახმარება. მოუხდენიათ განკარგულება და გორას საზოგადოების მამასახლისი გაუგზავნიათ, რათა გაეგოთ—რამდენი ქცევა მიწა იქნება მდინარე რიონისაგან დაზარალებული. მამასახლისს შეუკრებია მცხოვრებლები და შედგომია საქმის გამორკვევას. სანამდი მამასახლისი დაწვრილებით გაიგებდა საქმის გარამოებას, გამოჩენილა ვიღაცა სოფლის გაიძვერა „აბლაკატი“ და ხალხისათვის უთქვამს: მთავრობა მხოლოდ იმიტომ იგებს ჩვენი ზარალის ამბავს, რომ სურს მიწის რაოდენობა გაიგოს და მერე ქცევა მიწაზე თითო თუმანს გადაგვახდევინებენო. ამ ამბავს ხალხი ერთობ დეუფრთხია, და ვისაც ხუთი ანუ ოთხი ქცევა მიწა ქონდა, ზოგს უთქვამს მამასახლისისათვის ერთი ქცევა და ზოგს ნახევარი ქცევა მიწა გვაქვსო. ამგვარი ანგარიშით შემდგარა სულ 500 ქცევა ადგილი. აი, ამისთანა გაიძვერა პირების ხელშია სოფლის ხალხის ბედ-იღბალი. რის ხუთასი ქცევა! ორ-სამ ათას ქცევეზე მეტი იქნება, რაც დაზარალებულია და სამუშაოთ ვერ მიუდგება ადამიანი. ამ საქმეზე გამოძიებაც არ იყო საჭირო; საკმაოა კაცმა თვალი გადავლო იმ ადგილს, სადაც უმთავრესი ტოტი აქვს რიონს გაკეთებული: ყოველი თვალხილული ადამიანი შეატყობს, რამდენი ქცევა მიწაც იქნება დაზარალებული. ამას გარდა უმთავრესი საჭირ ბოროტო საკითხი მთელი რიონ გაღმა მხარისა ისეც არის, რომ დიდი ხნია ეს მხარე სატანჯველშია მდინარე რიონზე უხიდობის გამო. იმათი რიცხვი, ვისაც აუცილებლათ ხიდი ეჭირება, შეადგენს შვიდ[illegible] რაიონს ამა[illegible] ბის, უხუთის და დვალიშვილების, ვა[illegible] საპაიჭოს, გორას, და ტობანიერის სა[illegible] გადაღმა [illegible] მცხოვრები იქნება. ყოველი [illegible] ბის, [illegible] წყალ[illegible] ქუ[illegible] შემოსვლისათვის მცხოვრებნი იძულებ[illegible] არიან შემოიარონ ან ბაღდადით სამტრედიით. ახლა წარმოიდგინეთ შესაძლებელია,, ათი თორმეტი [illegible] ღვინით, ანუ ხილით, თუ სხვა რამითსა[illegible] იჭოიდან ანუ უხუთიდან ბაღდადით შე[illegible] იარო და ქუთაისს მოიტანო, უნდა გაი[illegible] თო არა ნაკლებ 45 ვერსისა და ეს [illegible] კიდევაც შესძლოს ჩვენმა გაძვალტყავე[illegible] ლმა ცხენებმა, რა დაუჯდება ოთხი დ[illegible] გზა ცხენსა და კაცს, და მერე რო[illegible] უნდა გაყიდოს ჭირ-ნახული?.. ეს გა[illegible] მოება ვაჭრებმა კარგათ იციან, იციან [illegible] ფლის ხალხის გაჭირებული მდგომა[illegible] ობა და სარგებლობენ:-შეაძლევენ [illegible] ფასს სანოვაგეში იმდენს, რომ მოტან[illegible] დამუშავება თვითონ მუშას მეტი უჯდ[illegible] იმ განძრახვით, რომ იციან, საქონ[illegible] უკან ვერ წაიღებს გლეხი, რადგან [illegible] გვარი გადასახადი კისრად აწევს. საჭი[illegible] ამ საგანზე საზოგადოების შეგნებ[illegible] ნაწილმა ხმა ამოიღოს თავად-აზნაურ[illegible] მომავალ კრებაზე, ოკი ათასი [illegible] მცხოვრები ყურადღების მიქცევის ღი[illegible] დიდი საქმე იქნება, თუ თავად ა[illegible] რობა იკისრებს სადაც ჯერ არს შუამ[illegible] მლობას ხიდისა და ჯებირების გაკეთ[illegible] შესახებ. იმედია, ეს ფრიად საჭირ-ბო[illegible] ტო საკითხი, უყურადღებოთ არ დარ[illegible] ამ საქმის შესახებ კიდევ ვსთხოვ ჩვენ[illegible] ქართულსა და რუსულ გაზეთებს სა[illegible] შეგვაწიონ და თავისი ძალა იხმარონ [illegible] დენი მცხოვრების უნუგეშო მდგომ[illegible] ობის გასაუმჯობესებლათ.

პიპინია მიქელაძ[illegible]

სათათბირო თუ დ[illegible]

ჩემს წერილში: კავკასიური გა[illegible] გამოცემის შესახებ პეტერბურგში, [illegible] ლიც დაბეჭდილია „კოლხიდი“-ს [illegible] ნუმერში, აგითქვით მოლაპარაკება [illegible] თუ რა სახელი უნდა ვიხმაროთ: ს[illegible] მწიფო სათათბირო, თუ სახელ[illegible] დუმა.

მგონია, რომ დუმა და, აპა, სა[illegible] ამისი:

ევროპის სხვადასხვა სახელმწიფო[illegible] ლხის წარმომადგენელთა კრებას [illegible] სხვა სახელი რქვია: რაიხსტაგი (გერ[illegible] რაიხსტაგი (ავსტრო-უნგრეთი), [illegible] გი, პარლამენტი და სხვა. ყველა [illegible]

ფელეტონი·

ნ. ნიკოლაძის პოლიტიკა.

(იხ. „კოლხიდა“ № 42).

ავტორს მოყავს 1865 წელს გერცენის „კოლოკოლში“ დასტამბული მისი წერილიდან შემდეგი ადგილი: „ნაციონალური მისწრაფების გადაჭარბება საქართველოს იმ საყასბოში ურგავს თავს, საცა ახლახან ტყავი გააძვრეს პოლშას და სისხლი გაუშვრეს ჩერქეზებს“.

სეპარატისტობას გვწამებს და ზომიერების გზას გვასწავლის და გვიქადაგებს.

სცდება: აჯანყება აჯანყებისათვის არაოდეს არ მიგვიჩნევია პრინციპათ.

ჩვენი პრინციპი ის არის, რომ მშვიდობიანი მუშაობაც და აჯანყებაც მხოლოდ ხალხის კეთილდღეობას უნდა ექვემდებარებოდეს.

ჩვენ ავტორზე ნაკლებ არა ვგმობთ და არა ვსდევნით პროვოკატორულ აჯანყებას, რომელსაც განადგურების მეტი არაფერი მოაქვს.

ავტორზე ნაკლებ არ გვესმის მშვიდობიანი მუშაობის მნიშვნელობა.

მაგრამ პროვოკაციის უარყოფას კი არ გიწუნებდით, ბ. ნიკო.

ზომას გადასცდით. გ. ზდანოვიჩის წინააღმდეგ მიმართულ წერილებში თქვენ შექმნით რაღაცა უცნაური ფილოსოფია (!), გამოსთქვით შეუწყნარებელი შეხედულობა აჯანყებასა და რევოლიუციაზე.

თქვენს პრინციპს რომ დავეთანხმოთ, მაშინ ხომ არ უნდა აჯანყებოდნენ რუსები თათრებს და არ უნდა გადაეგდოთ კასრიდან მონობის უღელი!

საფრანგეთის დიდი რევოლიუცია არ უნდა მომხდარიყო!

იტალიელთა ბრძოლაც გაერთიანებისათვის უნდა უარგვეყო!

უნდა დაგვეწუნებია, ასე გაშინჯეთ, მთელი ისტორია მეცხრამეტე საუკუნისა და თანამედროვე დემოკრატიული მოძრაობა!

მართალია, ხსენებულ წიგნაკში ცოტათი შეგიცვლიათ აზრი, მაგრამ მაინც კიდევ ორჭოფობთ, ნათლად არაფერს არ ამბობთ. თქვენს ფილოსოფიაზე (?) ზედ გამოჭრილია სიტყვები: „ასე ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო“.

მაგრამ სჯობს სრულად ამოვწეროთ ავტორის ნათქვამი ამ დიდმნიშვნელოვან საგანზე:

‚რევოლიუციასაც ამგვარათვე სჯის თანამედროვე მეცნიერება. მშვენიერი, აღმტაცი, აშენებელი მოვლენა იყო 4 სეკტემბრის 1870 წლის რევოლიუცია საფრანგეთში. ქვეყნის დამღუპავი მართებლობა ექვსი საათის განმავლობაში ნაგავივით მოხვეტა ხალხმა, და მის მაგიერ იმ წამსვე ახალი დაადგინა, რომელსაც მთელი ერი, რჯულის, მოდგმის, წოდების, პარტიების განურჩევლად, გაყვა, როგორც ერთი ადამიანი. ასე მოხდება ხოლმე, საცა ხალხი მოწიფებულია ცვლილებისთვის. მეორე რევოლიუციასაც დაესწრო ჩვენი თაობა. მოგეხსენებათ მისი შედეგი: რამდენი კაცი იხვერპლა თავად ცვლილებამ, რამდენი ჩამოარჩევს მას შემდეგ. მას აქეთ ხუთ წელიწადს არ გაუვლია ჯერ, და ოსმალეთმა ტრიპოლი დაკარგა. იტალიასთან კი არა, სულ წვრილმან, სულ თითო სახელმწიფოებთან ომი წააგო. რაც ევროპაში რამე მოეძოდა, მტერს დაანება. ზღვაზე უფლება ხელიდან გაუშვა: ისეთი კუნძულები ვერ დაიცვა, რომელნიც მის ძლიერების ჭიშკარს შეადგენდნენ. მას არა თუ ქრისტიანები ჩამოშორდენ, თვით მაჰმადიანებიც აუჯანყდენ. არაბეთი მოსცილდა, ალბანეთი განზე გაუდგა. აქიდან სჩანს, რომ რევოლიუციაც, ქინაქინის არ იყოს, ზოგან რგებს, ზოგჯერ ვნებს. საფრანგეთში გამოდგა, ოსმალეთში არა.... ამგვარ მდგომარეობაშია სპარსეთიც და თვით ჩინეთის რესპუბლიკაც, რომელსაც ბ. ურო ცხვირში მჩრის ავტონომიის სიკეთის საბუთად. ეს რესპუბლიკა ჯერ არ დაარსებულა, და აღმოსავლეთით მანჯურია დაკარგა, ჩრდილოეთით—მონგოლია, სამხრეთით ტიბეტი, დასავლეთით კულჯა“...

რამდენი სიყალბეა ამ სიტყვებში!

ოსმალეთმა რევოლიუციის მიზეზით დაკარგა ქვეყნებიო.

ეს შეხედულება რასაკვირველია, ყოველგვარ საფუძველს მოკლებულია. სად იყო რევოლიუცია, როდესაც ოსმალეთმა დაკარგა საბერძნეთი, რუმინია, სერბია, ჩერნოგორია, ბულგარეთი, ბოსნია, ჰერცოგოვინა, ეგვიპტე?!

1875 წელს არ გამოაცხადა სულთანის მთავრობამ თავი კოტრათ?! აუტანელმა, მეტად მძიმე გადასახადებმა არ ააჯანყა იმ წელსვე ბოსნია და ჰერცოგოვინა და შემდეგ ბულგარეთი?! და სულთანის მთავრობის სისასტიკემ არ გამოიწვია 1877 წელს რუსეთის ჩარევა, შემდეგ ბულგარეთის განთავისუფლება და ბოსნიისა და ჰერცოგოვინის ავსტრიის მიერ დაჭერა?!

და, თუ ოსმალეთი დღეს კიდევ სამარცხვინოთ დამარცხდა, ეს უნდა მივაწეროთ არა რევოლიუციას, არამედ ძველს, დახავსებულ წესწყობილებას.

სპარსეთზე რისამე თქმა შეუძლებელია, რადგან მისი რევოლიუცია უცხო სახელმწიფოებმა შეაფერხეს.

რაც შეეხება ჩინეთს, ბოგდიხანის ბიუროკრატია არ მეფობდა მაშინ, როდესაც პატარა იაპონიამ დაამარცხა ეს უზარმაზარი სახელმწიფო, წაართვა ხუთმილიონიანი ფორმოზა და დაადვა ხარკი?!

და ამ ომს შემდეგ, რომ საფრანგეთმა, ინგლისმა, გერმანიამ და რუსეთმა ჩაიგდეს ხელში დამცირებული ჩინეთის აღმოსავლეთი სანაპიროები, განა რევოლიუცია იყო იქ მაშინ!?

გაიხსენეთ, როდის დაიჭირა რუსეთმა პორტარტური, ხაუბინი და სხვა იქაური ქალაქები და როდის გაიყვანა რკინის გზა მანჯურიაზე! და, თუ ჩინეთმა დაკარგა ზოგიერთი ქვეყანა რევოლიუციას შემდეგ, ესეც ძველ წესწყობილებას უნდა დაბრალდეს და არა რევოლიუციას.

მაგიერათ რევოლიუციამ განაახლა და ცოცხალ პოლიტიკურ ორგანიზმათ გადააქცია ეს უზარმაზარი პოლიტიკური ლეში.

სახალხო შკოლებში უკვე შემოიღეს სწავლების რეალური, ბუნებრივი მეთოდი.

და დიდი ხანი არ გაივლის, რომ მზე აღმოსავლეთიდან გაანათებს.

დიახ! საფრანგეთის დიდ რევოლიუციას შემდეგ არ ყოფილა კაცობრიობის ისტორიაში იმაზე უფრო დიდ მნიშვნელოვანი ისტორიული აქტი, როგორიც არის ჩინეთის რესპუბლიკა.

ეს მოასწავებს აღმოსავლეთის ერების, კაცობრიობის უმეტესობის გაღვიძებასა.

თუ აქამდი ქვეყნის უმცირესი ნაწილი, მარტო დასავლეთი ევროპა და ამერიკა, იღებდა მონაწილეობას ისტორიაში, დღეს აღმოსავლეთის ხალხნიც ჩაებენ მსოფლიოს ისტორიული წინსვლის ფერ[illegible]

ამ ფაკტს დიდი მნიშვნელობ[illegible] სხვათა შორის ჩვენთვისაც. არ ე[illegible] ნიჭიერ პუბლიცისტს ამგვარი [illegible] ბლობა!

ზდანოვიჩს როცა ეკამათებოდა, [illegible] რი ამბობდა: რის ავტონომია, რა[illegible] ნომიაო! ქართველ ინტელიგენცია[illegible] ლო საქმიანობაც კი არ შეუძლია[illegible] კსაც კი ვერ უპატრონაო და სხ. [illegible] შეუძლია გაუძლვეს დიდ პოლიტი[illegible] ქმესო.

ახლაც ამასვე იმეორებს. მო[illegible] სიტყვა სიტყვით მის უცნაურ [illegible] ბას:

,,ამ გვარ ჩამორჩენაში მყოფ [illegible] დოებას, ამისთანა მეთაურების პ[illegible] დიახაც არავინ ურჩევს არა თუ სა[illegible] ბრძოლას ჩინებულად გამოწყობი[illegible] რდაპირესთან, სულ უბრალო საქმ[illegible] საც. იმერელ მეთაურებზე ბევრად [illegible] გამოცდილები ყავს ქართლ-კახეთს[illegible] დახეთ, როგორ მათ ისეთი უ[illegible] ნაცადი საქმეები, მიმბაძობ[illegible] ტი რომ კაცს არაფერი [illegible] მაგალითად: გიმნაზიის მოე[illegible] ტრის, გიმნაზიის შენობის აგე[illegible] ნის გზის გაყვანა, ნუსხა რაა, [illegible] ვერ შეუდგენიათ სისწორით. მი[illegible] წევნას რა საშუალება დასჭირდება[illegible] უანგარიშნიათ. ხეირიანი პირო[illegible] დაუწერიათ ბანკთან. ისიც არ[illegible] ნიათ, რომ რკინის გზის შოვნა, [illegible] სიის განხორციელება ინჟინრის [illegible] არაა,—თხოულობს ღრმა ეკო[illegible] ფინანსიურ, იურიდიულ ცოდნას[illegible] მოცდილებას... ესევე არ დ[illegible] ჩვენს პოლიტიკურ უთავო მეთა[illegible] ამ განვითარების ხალხს ვინმე ან[illegible] ნა ასეთ მსწრაფლ-მოქმედ საწამლ[illegible]

...ხალხი, პრესა და კანონიც ამავე სა-
...ებს უწოდებს და არა თავისებურათ
...რგმნის.

...ნ როგორ გადათარგმნოს!?

...ელის ერთნაირი სახელი როგორ
...ა დაარქვას, როდესაც იმათ სხვა-და
... ნაირი საფუძველი, წესდება და უფ-
...ბა აქვსთ.

...ოუ პარლამენტები ვსთარგმნეთ სხვა
...ესებულებანიც უნდა ითარგმნოს, მაგ.
...ნივერსიტეტი, ინსტიტუტი და სხვ.
...ფოვე გვარები, მაგ:, საფრანგეთის მა-
...ლი—Lebut—ლებეჰფ ხარათ: ასევე
...ელი კი არა, ჩვენი შინაური ნემცე-
...: გუშინწინდელი ჩვენი მინისტრი კაუ-
...ნი—„ვაჰრად''—სწავლული შნეიდერი
,,თერძად'' და სხ.

...ელა დედ-მამა იმას არქმევს თავის
...ლს, როცა სურს და რაც მოუხდება
... სხვას რა ხელი აქვს იმ სახელის შეც-
...ზე!

...თუ გნებავთ ავტორიტეტსაც მოგიყვანთ:
...ცა ჩვენი პირველი დუმის წევრები მი-
...ენ ლონდონს; იმის დახშვას შემდეგ,
...ლისის პირველი მინისტრი კემპელ—
...ნერმანი მიესალმა მათ ძახილით: „დუმა
...ვედარა,— გაუმარჯოს დუმას“—ო!

...ჩვენ რო ეს თვითმფლობელი ხალხი ვი-
...ით, საკუთარი პარლამენტი, სათათბი-
... სახელით გვქონდეს და ეს სახელი
...ნი ყურის მოსახდენათ სხვაზე გადავი-
...ნოთ, კიდევ-და-კიდევ; თვარა ჩვენ არ
...ბადია, რომ სხვისი საკუთარი სახელი
...ნვან შეთხზულ სახელათ გადავსცვა-
...ოთ.

...ამას გარდა სათათბირო, როგორც ნა-
...ელი ძველი ქართული სიტყვა არ
...ის. ეს არის, მგონია, და მეც კარგათ
... ვიცი,—არაბული—ძველათ ნიშნავდა
...ჩევას'' ანუ საქმეზე ერთმანეთთან აზ-
... გაზიარებას. მაგ., ტარიელი, ავთან-
...ლი და ფრიდონი რო შეიყარენ და
...თათბირეს'' ქაჯეთის ციხის აღებაზე.
...ლა კი თათბირი მოფერებას, დაყვავებას
...შნავს: ხარი ან ცხენი რომ გაშმაგდება
...ლმე, მის პატრონს ან მეხრეს ურჩევენ
...უთათბირე, მიეთათბირეო''.

...ძველებური აზრიც რომ ვიხმაროთ, მა-
...ნაც არ გამოვა კარგი: ჩვენ გვინდა
...ომ ჩვენი პარლამენტი კანონმდებელი
...აკონოდატელნი). იყოს, მარა ამ სახელს
...ენვე ვართმევთ მას და მრჩეველ: (ზაკო-
...ოსოვეშჩატელნი) კრებათ ვხდით. კიდევ
...მდენიმე მოსაზრება შემეძლო მომეყვა-
..., მარა, მგონია, ესეც საკმაო იყოს.

ვაქო, სახელმწიფოთ და კანონმდებელი სახელი კი არა, ძველი საოჯახო იარაღის სახელებიც ვეღარ გვიპატივებია. სადღა არის ახლა: ურმის თვალი, ანუ გოგორა, ნიჩაბი, ქოთანი და სხ., სულ კალიოსს, ლაფათას და გარშოკს გაიძახიან.

დავით ბაქრაძე.

უცხოეთი.

სომხთა მემორანდუმი. სომეხთა სამმა პარტიამ „დაშნაკცუტიუნმა'' ,,გინჩაკმა'' და „კონსტიტუციონალ-დემოკრატებმა“ დიდს ვიზირს შემდეგი განცხადება წარუდგინეს: მთავრობის სომხებთან ცუდ დამოკიდებულებას სომხები უფსკრულის კარამდი მიყავს. ომის გამო დღემდი ჩვენ ჩუმათ ვიყავით. ახლა გაჩუმება შეუძლებელია. ჟანდარმერია და პოლიცია ჩვენს წინაღმდეგ ილაშქრებენ და ჩვენს ეროვნულ გრძნობას შეურაცხყოფენ. კანონი ქურთების თარეშს ხელს უწყობს. ციხეები სომხებით არის გავსებული, მათში უდანაშაულოც ბევრია. სომეხთა აბარგება ამ მიზეზების წყალობით დღითი-დღე ძლიერდება.

— **საფრანგეთის ჯარი.** საფრანგეთს 592,438 ჯარის კაცი და 29923 აფიცერი ყავს. საკუთრივ საფრანგეთზე 517691 ჯარის კაცი მოდის, 56,686 ჯარის კაცი ალჟირზე, 18061 ტუნისზე და 63,804 მაროკოზე. სამხედრო საჭიროებაზე ხარჯი 160 მილიონ ფრანკს უდრის.

— **რუსეთ-ჩინეთის ხელშეკრულება.** რუსეთ-ჩინეთის ხელშეკრულობის ძალით ჩრდილოეთ მონგოლეთს მიენიჭება სრული ავტონომია. მონგოლეთის საზღვრები გარკვეულათ არის აღნიშნული და ურგა მონგოლეთის სატახტო ქალაქათ გამოცხადდება. ჩინეთს ურგაში თავისი წარმომადგენელი ეყოლება. ჩინეთის ჯარმა ავტონომიურ მონგოლეთის საზღვრაბი არ უნდა გადალახოს. მონგოლეთს ნება ეძლევა 12 ათასი ჯარის კაცი იყოლიოს რუსი ინსტრუკტორის ხელმძღვანელობით. რუსეთს ნება ეძლევა მონგოლეთის მთების სიმდიდრით ისარგებლოს.

— **სამხედრო წესების გამოცხადება.** ჩინეთში იუანშიკაის წინაღმდეგ შეთქმულება აღმოაჩინეს. ამის გამო იქ სამხედრო წესები იქნა გამოცხადებული. სამხედრო-საველე სასამართლოს გადაწყვეტილებით ბევრი პირი სიკვდილით დასაჯეს. სიკვდილით დასაჯეს, სხვათა შორის, ერთი ქალიც. პეკინში კრების გამართვა აკრძალეს. ჯარში მოსამსახურეებს დროებით ქალაქიდან გასვლის ნებას არ აძლევენ.

— **მილიონი მანეთი მთაშაველთა სასარგებლოთ.** მთაშაველთა დასახმარებლათ მილიონი მანეთის გადადების შესახებ გარეშე საქმეთა სამინისტრომ სათათბიროში კანონ-პროექტი შეიტანა. ეს დახმარება მთაშაველთათვის ბიუჯეტის წესის მე 17 მუხლის ძალით უკვე მიუციათ. მთაშაველების დახმარების ცნობას სამინისტრო დღესდი ინახავდა. დღეს კი გამოაშკარავა ვინაიდან, ამ ცნობას კიდევ საიდუმლოთ შენახვა საჭირო არ არისო. პროექტს გარეშე საქმეთა სამინისტრო შემდეგს განმარტებას აძლევს: ბალკანეთის ომმა მთაშავეთის ხალხი უხერხულ მდგომარეობაში ჩააგდო. 1911—2 წლებში პურის მოუსავლობამ ეს ქვეყანა იძულებული გახადა დახმარება მოეთხოვა. 1912 წლის ბოლო თვეებში იქ შიმშილობა დაიწყო. მის უბედურებას გულგრილათ ვერ შეურიგდებოდა. მაშინ უმაღლესმა მთავრობამ გადაწყვიტა მისთვის დახმარების მიცემა.

— **ოქტომბრისტთა შორის.** ბარ. მეინდორფმა ოკტომბრისტთა ფრაქციას თავის ფრაქციიდან გასვლა აცნობა. ფრაქციას განცხადება წარუდგინა, სადაც სწერია: „ფრაქციის აზრს ზოგიერთ საკითხზე ბევრჯერ არ ვიზიარებდი. ფრაქციიდან გასვლა წინათაც არა ერთხელ მოვინდომე. განზრახვის ასასრულებლათ მთავარ საკითხში უთანხმოების მიზეზს ვეძებდი, საიმპერიო კანონების ფინლანდიაზე გავრცელების შესახებ მსჯელობის დროს ეს შემთხვევა მომეცა. ამას შემდეგ ფრაქციაში ყოფნა არ შემიძლია“ მეინდორფი ჯერ-ჯერობით არც ერთ ფრაქციას არ მიმხრობია.

პირველ მაისს დაპატიმრებულთა გათავისუფლება. პეტერბურგში პირველ მაისს დაპატიმრებული 52 მუშა და 11 სტუდენტი გაათავისუფლეს. ორი ასოთამწყობი პეტერბურგიდან გადაასახლეს. გაფიცვისათვის იარაღის სახაზინო ქარხნის მუშები დაჯარიმეს.

რუსი მწერლის მოგონება გარშინზე.

(ნათარგმნი).

თითქმის დაღამებული იყო, როდესაც მატარებლიდან გადმოსული „ცარსკოე სელოში“ ვბრუნდებოდი ვალკონსკის ქუჩით. ჰაერში გაზაფხულის სუნი იდგა, თუმც თოვლი ალაგ ალაგ ისევ აუღებელი იყო. მოკაშკაშებული ცა ოცნების გუნებაზე გაყენებდა, გიღვიძებდა შორეულ წარსულის ტკბილსა და სევდიან მოგონებებს... თვითონ არ ვიცი, რათ მიზიდავდა განსაკუთრებით ერთი ვარსკლავი ამ მოკრიალებულ ცაზე; მისი სხივი არც ისე მბრწყინავი იყო, მხოლოდ რაღაც ნაზი, მომხიბლავი შუქით იყო განათებული. არ ვიცი რა ქონდა საერთო მას ჩემ მოგონებასთან. მის დანახვაზე გამახსენდა ერთი ნათელი სახე, რომლის ხსოვნა ღრმათ აღმეხეჭდა გულში.

საუცხოვო სახე გარმონიულათ ეთანხმებოდა ლამაზ სულს. წარმომიდგა ამ ახალგაზდას ხანმოკლე სიცოცხლე, ამ რუსთა ჰამლეტის, რომლის ვარსკლავი როგორც უცბათ აენთო, ისევე უცბათ ჩაქრა.

სრული ოცდაათი წელი მაშორებს ამ მოგონებას. თვალწინ მიდგება სიცოცხლით სავსე ახალგაზდა. იმ დროის ერთ-ერთ სამხატრო გამოფენაზე მთელი ყურადღება მიექცია სემირადსკის სურათს. პირველ დღეებში აუარებელი ხალხი ტრიალებდა მის წინ. ვერაგზით დათვალიერება ვერ მოვახერხე. ვარჩიე დილით ადრე მისვლა. მართლაც ხალხი ნაკლებათ იყო. ჩემი ყურადღება ერთმა ყმაწვილმა მიიქცია—ხან უახლოვდებოდა ის სურათს, ხან მოშორებით დაუდგებოდა და ისე უცქერდა. შუა ტანის ლამაზი ყმაწვილი ოცი წლის იქნებოდა.

სწორეთ არაჩვეულებრივი სახე ქონდა ამ ნაზ საყვარელ ახალგაზდას. მის თვალებში ისეთი ცეცხლი ღვიოდა მისი სახე ისეთი აფრთოვანებული იყო მეც ისეთ სიამოვნებას ვგრძნობდი მისი ცქერით მის მშვენიერ გახსნილ შუბლს ისე უხდებოდა და მუქი სქელი თმა, რომელიც სავარცხალს არ ემორჩილებოდა ლამაზი ბაგე, რომელზედაც მუდამ ქრთოდა ბავშური უმანკო ღიმილი, სწორი პატარა ცხვირი, მკრთალი ფერი. საშინლათ გხიბლავდა, გიპყრობდა ეს სამაგალითო სახე. საუცხოვო დიდრონი თვალები რომელშიაც ხან წრფელი ალერსი იხატებოდა, ხან სევდა. მთლად შეიპყრო ჩემი არსება ყმაწვილმა. მოურიდებლათ, ყოველი ზდილობის გარეშე თვალ-მოუშორებლათ, მივჩერებოდი, სურათი აღარც მახსოვდა. საბედნიეროთ ის ვერ მაჩნევდა გაეტაცა სურათს იმდენათ საშინლათ მინდოდა გავცნობოდი, ვეძებდი მიზეზს, რომ დამეკმაყოფილებია ჩემი სურვილი, ანცანახნდისხან შემთხვევა.-ყმაწვილმა თითქო ურია იგრძნო ჩემი გულის წადილი ფიქრებს რო გამოერკვა, ჯიბეში იწყო რაღაცას ძებნა დი რაკი ვერ იპოვა ხმა მაღლა გულ-დაწყვეტილათ წამოიძახა:— „ისევ დამეკარგე!“ და ნერვოზული სისწრაფით მომმართა. ვუცდიდი, რას მეტყოდა, მაგრამ ის ჯერ თითქო მცდისო მომაჩერდა შემდეგ ალერსიანათ გაიღიმა და მკითხა: „კარანდაში ხომ არა გაქვთ? ხვალ ისევ დაგიბრუნებთ.“ მე მივაწოდე. „ხვალამდის გაიმეორა მან. ცნობის მოყვარეობა არ მასვენებდა სად მნახავდა ის მე ხვალ და როცა დავეკითხე, მიპასუხა: “შეხვედრისთანავე დაგიბრუნებთ, თუ არა და სახსოვრათ დამრჩება.“ თან ბავშური ღიმილით გამიღიმა. შემდეგ გადავედით სურათზე. გამაოცა აუარებელი ცოდნით, გემოთი, სწორი შეხედულებით ხელოვნებაზე და მსჯელობით სურათის შესახებ. „სემირაცკის,- მითხრა მან- „ავიწყდება ფილოსოფოსი ბეკონის სიტყვა- ხელოვნება ახდენს ბუნებას“. მითხრა აგრეთვე, რა წრიელ უყვარს ბუნება, უყვარს ყოველი მწერი, ყოველი ბალახი, დიდი ცოდნა გამოიჩინა ბატანიკასა და როცა ჩემს სახეზე გაკვირვება ამოიკითხა პასუხათ მითხრა: „ძრიელ მინდოდა ბუნების მეტყველი ვყოფილიყავი, მაგრამ არ მომიხერხდა. ახლა კი არ ვიცი, რა ვიქნები. ლიტერატურა ძრიელ მიზიდავს, ცოტა რამ კიდეც დავბეჭდე. მხოლოდ მაშინებს ერთი რამ—არ ვიცი მოვუტან რასმე სარგებლობას წერით ხალხს თუ არა, რომლის კეთილდღეობისათვის ყოველთვის მზათა ვარ თავი შევსწირო. ლიტერატურაში ბედი იაქვს, ამიტომ ვფიქრობ წინ წავალ, თუ ფიქრი არ გამოვიცვალე და სხვა გზით არ წავედი. ჩემი წასვლის დრო მოახლოვდა. გამოთხოვებისას, როდესაც ჩემი გვარი ვუთხარი, არ დაუფიცე ისიც, რომ ლიტერატურასი მეც კავშირი მაქვს. მან მაგრათ მომიჭირა ხელი დიდხანს არ გამიშვა, ჟურნალ „დელო“ ში წამიკითხავს თქვენი ნაწერები იმ დროს, როდესაც რეალურ სასწავლებელში ვსწავლობდი, კიდევ მაგრათ ჩამომართვა ხელი და მთხოვა კარგი ნაცნობობა გვქონებოდა ერთმანეთ შორის. „ჩემი გვარი გარშინია“—დაუმატა მან. ამ გვარმა არაფრათ გამაკვირა, მხოლოდ გამახსენა ერთი ქალი ეკატირინე გარშინისა, რომელიც მესამოცე წლებში დიდ როლს თამაშობდა ქალთა ემანსიპაციის პრაკტიკულათ გამოყენების საქმეში. როდესაც ეს ვუთხარი ჩემს ახალგაზდა ნაცნობს, მიპასუხა: ის დედა ჩემია ჭკვიანი, ენერგიი სავსეთ ქალია. მხურვალე ნაზი გრძნობით მიყვარს დედა, მხოლოდ ის ხედება ჩემს უცნაურ თვისებებს, იმ უთანხმოებას, რომელიც არსებობს ჩემსა და ჩემს თავს შორისა, ჩემს სევდას, რასიც ან მე ვარ დამნაშავე ან მთელი ქვეყანა“.

მის მკრთალ ლოყებს ვარდისფერმა გადაურბინა, თვალები დაუღონდენ და ისევ სადღაც შორს მიაპყრო. მე უცბათ გამოვეთხოვე. მეტათ დამაინტერესა ჩემმა ახალმა ნაცნობმა, მეტათ მომხიბლა.

კარგმა დრომ განვლო. შევხვდი მას ომიდან დაბრუნებულს. ამ დროს ის ავტორი იყო რამდენიმე მოთხრობისა. მისი სახელი ყველას ენაზე ეკერა. შევხვდი მას იუმორისტულ ჟურნალ „სტრეკოზას“ რედაქციაში. ამ ჟურნალში მან ფსევდონიმით მოათავსა პატარა მოთხრობა. რედაკტორი სთხოვდა მომავალ კრებულისათვის რაღაც პატარა ნაწერს. ჩვენ შევხვდით, როგორც ძველი ნაცნობები, მივულოცე გამარჯვება, უწინასწარმეტყველე დიდი სახელი. გამოვკითხე-რა გზას ადგა, რას ფიქრობდა. ის იღიმებოდა თავის კეთილი, მომხიბლავი ღიმილით, მაგრამ რაღაც დაბნეულათ მიპასუხებდა. თვალები გაურბოდნენ და მოუსვენრობა ემჩნეოდა ნაბიჯით ზომავდა სარედაქციო ოთახს, სთვლიდა ნაბიჯებს, უკვირდებოდა იატაკს, რამდენჯერმე გადაფურცლა მაგიდაზე ერთი და იგივე ნომერი. განსხვავებული ყურადღებით ათვალიერებდა სამელნეს, კალმებს, სჩხრეკდა მაგიდის ქვეშ კალათში ქაღალდებს. მოულოდნელათ შეხტა სკამზედ შკაფის წინ და დაუწყო წიგნებს თვალიერება. მერე უცბათ დაწყნარდა. დარცხვენილი იწმენდა მტვერში ამოსვრილ სერთუკის სახელოს, ბოდიშს იხდიდა.,. გამომცემელს შეპირდა მოთხრობის გამოგზავნას და გამოეთხოვა ყველას. ჩვენ ერთად გამოვედით რედაქციიდან.

ამას შემდეგ კარგმა დრომ განვლო. თითქმის ორ-სამ წელა-წადს აღარსად შევყრივარ გარშინს. ვიცოდი კი, რომ ის გათავისუფლდა თავის მძიმე სენისაგან, ცოლი შეირთო და სამსახურში შევიდა. 1883 წელს გარშინი ჩემსას იყო. დიდხანს ვმუსაიფობდით. ეხუმრებოდა ბავშებს, ათვალიერებდა ჩემს სამკითხველოს რამდენი მოკლეთ ახასიათებდა ავტორებს, ერთი მათგანი დაცინვითაც მოიხსენია. ჰეინეს წიგნს რომ წაატყდა ისეთი აღტაცებით იწყო ლექსების კითხვა... მომაგონდა ჩემი პირველი გაცნობა მასთან— მაშინდელივით სადღაც შორს მიაპყრო მან თვალები სივრცეში... არ მინდოდა დამერღვია მისი ტკბილი ოცნება, მისი სიზმარი ცხადათ. წამოდგა სავარძლიდან- თითქო ვეღარ ვიცანი—სახე შეეცვალა, ჩამოილახა, წარბებ შორის ნაოჭი დაეკეცა, ღრმა სევდამ შეიპყრო. ნიშანიც არ შერჩენია იმ მხიარულების, რომელიც ისეთი წრფელი მეჩვენა რამდენიმე წამის წინ. ისევ აიღო ჰეინეს წიგნი და რამდენჯერმე გაიმეორა ლექსი:

„ჰო, მშვენიერო ქვეყნიერებავ, რა საზიზღარი ხარ“!

მერე თანდათან მოვიდა გონს. ისევ გაურბინა სახეზე მშვენიერმა, საუცხოვო ღიმილმა.

მოყვა ამბებს. სხვათა შორის გაიხსენა შემთხვევა დნეპრის ნაპირას, როდესაც ის კიევში იყო.

— ვსტკბებოდი მშვენიერი სურათით, —სთქვა მან.

უეცრათ ქალიშვილმა მოირბინა.

— თქვენ გარშინი ხართ?

— დიახ, რით შემიძლია გამსახუროთ?

— დნეპრით სტკბებით?

— დიახ, ვსტკბები. საუცხოვოა.

— ეს იმიტომ რომ თვით თქვენა ხართ საუცხოვო. ბოლოს თავისი ვინაობა მითხრა. ,,პეტერბურღში რომ დაბრუნდეთ, გამიხსენეთ'', დაუმატა მან.

— სიამოვნებით, შევპირდი მეც. კიდევ რაღაც სასაცილო გვიამბო გარშინმა. ცდილობდა გამხიარულებულიყო, თავს ძალას ატანდა, მეც ვატყობდი. ამის შემდეგ ერთხელ კიდევ მოვკარი მას თვალი სადღაც. წინაგრძნობა მეუბნებოდა, რომ დიდი ხნის სიცოცხლე არ ქონდა მას. ხუთ წლის შემდეგ აუარებელ ხალხთან ერთად მივაცილე ის სამარის კარამდი. არაოდეს არ დამავიწყდება მისი სხივით მოფენილი სახე, მისი მომხიბლავი, საუცხოვო ღიმილი.

თეოდოსია ჯაფარიძისა.

...ოლიც სტრიქნინია?... ჩვენს ხალხს ის
...ოლი ეგონება, ქვეყანას დაალუპვინებს.
... რა მოსაზრებით გამოვსთქვი ახალი მე-
...ნიერების დასკვნა: ,,გონიერი კაცი და
...ო თავისუფლებას თუ ავტონომიას მით
...ნს, რომ ანგარიშიანი მართვით ჯერ
...ვის შინაურ, მერე სამრეწველო, შემ-
...ეგ საზოგადო, ბოლოს პოლიტიკური
...ქმეებით საშუალებათ იგროვებს უმაღ-
...ესი სახელმწიფო საკითხის საწყვე-
...დ''.

მაშასადე, ნ. ნიკოლაძის ფიქრით, ქარ-
...ელი ერი ჯერ იმდენათ მოუმზადებელია,
...ომ ავტონომიის იდეალათ დასახვა
...ეუძლია მას ისე, რიგორც სტრიქნინი
...მალავს კაცს!

მაშ ავტონომიის იდეალათ დასახვა ჯერ
...ტრიქნინია, საშინელი საწამლავი ჩვენთვის!
ჯერ უნდა განავითარდეთ, გაძლიერდეთ
...ნებარივი მხრით, ავამაღლოთ მრეწველო-
..., მოვაწესრიგოთ უბრალო, პატარა
...აქმეები და მხოლოდ მაშინ აღარ მოგვე-
...ლინება ავტონომიისთვის თავის გამოდება
...ოთ და საწამლავათ:

ქართველი ერი წარმოადგენს ბავშს და
...ტონომიური იდეალი კი ბასრ სამართებელს,
...ომელიც ხელში უპირავს მას თავის დასა-
...ლავათ!

ჯერ იმდენათ მოუმზადებელი ყოფილ-
...ართ, რომ ბანკსაც კი ვერ ვპატრონობთ
...ნის გზის კონცესიაც კი ვერ მო-
...პოვებია, უბრალო პირობაც კი ვერ
...აგვიწერია რიგიანათ! მაშ რა დროს
...ტონომიაა!

...ბებიაჩემის მსჯელობა მაგონდება.
...ქუთაისის სადგილ-მამულო ბანკის კრე-
...ზე გამიგონია, პატარა რომ ვიყავი,
...ოილი: აკაკი წერეთელს, ნ. ნიკოლაძეს
... სხ. არაფერი არ დაეჯერებათ: თავისი
...ქმეები რომ ვერ გაუკეთებიათ, საზოგადო
...ქმეს როგორ გაუძღვებიანო!

მახსოვს: გიორგი ლასხიშვილი, რომ დაატუსაღეს, ბულვართან გაატარეს ეტლით, და ბულვარის მტკეპნელებმა, რომ დაინახეს ერთი გამხდარი, თხელი ახალგაზდა, შექნეს ხორხოცი. იძახოდენ გაკვირვებით: რა ვაჟკაცი ეგ არის: ვინ უნდა შეაშინოს მაგანო და სხ.

ახალი გამორიცხული ვიყავი უნივერსიტეტიდან, და, ვისაც შევხვდებოდი, ყველა მეუბნებოდა: „შვიდმა სახელმწიფომ ვერაფერი დააკლო რუსეთს და შენ რას დააკლებდიო!“

ნ. ნიკოლაძეც ხომ ამგვარათ მსჯელობს!

არა! ბ. ნიკო! მერწმუნეთ, თქვენს მეწვრილმანურ მსჯელობას საერთო არაფერი აქვს არც პოლიტიკასთან და არც მეცნიერებასთან.

ჩვენზე უფრო ჩამორჩენილი იყვნენ სერბნი და ბულგარნი, პოლიტიკური დამოუკიდებლობა რომ მოიპოვეს.

დაროგორ მოიხმარეს უფლება, ახლანდელმა მათმა ბრწყინვალე გამარჯვებამ სავსებით დაამტკიცა.

ჩვენზე უფრო ჩამორჩენილი არიან ალბანელები, მაგრამ არ მოიპოვება მათ შორის არცერთი კაცი, რომ თქვენსავით იძახოდეს: „რადგან ჩამორჩენილი ვართ, ავტონომია სტრიქნინი იქნება ჩვენთვისო!“.

ავტონომია, თვითმართველობა, სასარგებლო და ცხოველ-მყოფელი ყოფილა ყოველთვისა და ყოველი ერისათვის, როგორც დაწინაურებულისა, აგრეთვე ჩამორჩენილისათვისა

ქინა ერთგვარათ უხდება მალარიით დასნეულებულს, განათლებულია თუ გაუნათლებელი!

ავტონომიის პროგრესიული მნიშვნელობა—სოციალური კანონია, ისტორიის მიერ დამოწმებული და დამტკიცებული.

ავტონომიის უარყოფა თანამედროვე მეცნიერების უარყოფას ნიშნავს!

ისარი.

(შემდეგი იქნება)

სავაჭრო სახლი გოკიელის ძმ.-ბ. ქუთაისში
მიიღეს: შაბიაბანი ინგლისის, გოგირდი დაფქვილი საუკეთესო ხარისხის, ნამდვილი „ვერმორელის" მანქანა, გოგირდის საბერველები და ქვამ... ს...
იყიდება ზომიერ ფასებში.

აქიმობის გაჩენა.

(რაჭაში ჩაწერილი ლეგენდა).

საღამო ჟამს მეფემ ამალას უბრძანა მეორე დღისთვის სანადიროთ რიგიანათ მომზადებულიყო. ამალაც მზადებას შეუდგა. ადრე რიჟრაჟზე ყველა ფეხზე დადგა. მეფეც ამდგარიყო. წევარ-მეძებრებით წინ, მეფე ამალით სანადირო ადგილებისკენ გაემგზავრა.

ნადირობამ ყველა ძლიერ გაიტაცა, დაბინდებამდი გასტანა ნადირთა ქლეტახოცვამ. დაღალულ-დაქანცული მონადირენი დასასვენებლათ დაბანაკდენ და ვახშმის თადარიგს შეუდგენ.

მეორე დღეს ისევ განაახლეს ნადირობა; შემოიარეს ტყე-კლდე-ღრე-ველი და ბოლოს ზღვის პირასაც მივიდენ.

აქ მეფის ამალამ რაღაც არაჩვეულებრივი არსება დაიჭირა. ეს იყო ზღვის კაცი. მეფემ ბძანა და გაკოჭილ-შებოჭილი იგი სასახლისკენ წაიყვანეს.

თავის მიდამოს მოშორებული, ზღვის კაცი ძლიერ დაღონდა და მეფეს შესთხოვა: გამათავისუფლე და ბედსა გწევო.

მეფემ თხოვნა შეუსრულა და თან ჯარის კაცები გაატანა, რათა დაპირება შეესრულებია. ჯარის კაცებმა ზღვისკაცი ბინამდი მიაცილეს. გამოთხოვებისას ზღვისკაცმა ერთი ჯამი ფქვილი გამოატანა მეფის კაცებს და უთხრა მათ:-ეს წაუღეთ თქვენ მეფეს და მხოლოთ მას გამოუცხვეთ და შეაჭამეთო.

მეფეს რომ ეს მიუტანეს განცვიფრდა და ცოტა არ იყოს ეჭვიც შეეპარა-ცუდი არასფერი იყოს, მაგრამ მაინც ხაბაზს მისცა გამოსაცხობათ.

ხაბაზიც ცხობას შეუდგა, მაგრამ ცოტა ხიფათი მოუვიდა, ნამცხვარი თონეში ჩაუვარდა და კუტათ იქცა. შეშინებულმა ხაბაზმა კუტს ხელი სტაცა და თვითონ გადაუძახა, ხოლო შინაური ფქვილით ახალი ნამცხვარი დაამზადა. მეფეს მიართვეს.

მეფემ ნამცხვარი შეჭამა, მაგრამ არავითარი ცვლილება მასში არ მომხდარა. გაბრაზდა მეფე. ხაბაზსაც კითხეს, გამოტყდა ყველაფერში.

მეფეს გაეცინა და კითხა:-გრძნობ რამე ცვლილებასო... ხაბაზმა უპასუხა:

ცვლილებაზე მეტსაც, ბატონო. ისეთი ნიჭით დავჯილდოვდი, რომ ყოველივე მცენარის ხმა და ენა მესმის. თითოეული მათგანი მეძახის: მე ამ ავათმყოფობის წამავალი ვარ და მე ამისიო."-

მეფეს გაეხარდა ეს მოვლენა და ხაბაზს უბძანა წასულიყო მინდვრათ, და ჩაეწერა ყოველი მცენარის სახელი და მისი სამკურნალო მნიშვნელობა.

ხაბაზმა მეფის ბძანება აასრულა. ასე გაჩნდა კარაბადინი და აქიმობა...

ვალიკო ჯაფარიძე.

რაჭა.

პატარა-ონი. ჩვენს სოფელში არ არსებობს არა ვითარი კულტურული დაწესებულება, გარდა ერთი ორ კლასიანი სამინისტრო სასწავლებლისა. ამ შკოლას მოძრაობას შემდეგ ბედმა არგუნა უფროს მასწავლებლათ ვინმე პ—ძე, რომელმაც თავი ისახელა არა სამასწავლებლო, არამედ სულ სხვა არა საკადრის ასპარეზზე.

ყოველ წელს საზოგადოება იხდის 300 მანეთს, ამ ფულს ემატება კიდევ არა ნაკლები 300 მანეთისა იმ თამხიდან, რომელსაც იხდიან აზნაურების ბავშები სწავლის ფულათ. ამ ნაირათ შკოლას ეძლევა ყოველ წელს 400 მანეთი შეშისა და ნავთისათვის. მაგრამ, მიუხედავათ იმისა, ბავშები მთელი ზამთრის განმავლობაშიდ ილაჯ გაწყვეტილი არიან. როდესაც ბავშებს სიცივე აიტანსთ და იწყებენ თრთოლვას ბ. პ—ძე მათ შემდეგ დარიგებას აძლევთ: „უთხარი თქვენს მამებს თფილი პალტოები შეგიკერონ და აღარ შეგცივდებათო".—კითხეთ სამართალი ამ ვაჟბატონს: მის მაგივრათ რო ამ ფულიდან საკმაო შეშა იყიდოს, დაგვცინის კიდევაც.

ბ. პ—ძე ხარ-ურემს სრულიად არ საჭიროობს ნაყიდი შეშის მოსაზიდათ. იანვრის ქარ-ბუქში გარეკავს ბავშებს შკოლიდან ტყეში და ბეჭით აზიდვინებს შეშას ტყიდან.

შკოლასთან გაშენებულია ბაღი. 1905 წლამდი ამ ბაღს განაგებდა მებაღე მასწავლებელი; შემდეგ ქონებრივათ დაქვეითებულმა საზოგადოებამ, სამწუხაროთ, ვეღარ შესძლო მებაღე მასწავლებლის შენახვა და ბაღი უპატრონოთ დარჩა. 1906 წელში ეს ბაღი იჯარით იყო გაცემული და შემოსავალი შკოლის სასარგებლოთ მიდიოდა. ბ. პ—ძე თავის განკარგულებით მოსპო იჯარით ბაღის გაცემა და თავის რაშის საბალახეთ გადააქცია. ეს ბაღი 400 მანეთად დაუჯდა საზოგადოებას და ბატონმა პ—ძემ კი საბალახეთ გახადა.

ერთხელ ბრაზ-მორეულმა მასწავლებელმა ყურები დააგლიჯა მოწაფე დათიკო მასხარაშვილს; გაბრაზებული მოხუცი მამა მასწავლებელთან გაეშურა თავის შვილის დანაშაულის შესატყობათ; მაგრამ მოხუცებულსაც მუჯლუგუნი ჰკრა „განათლებულმა მასწავლებელმა"...

ამ ვაჟბატონის აქ მასწავლებლობაში შკოლამ ხუთი მასწავლებელი გამოიცვალა: ს. ამირეჯიბი, ა. მასხარაშვილი, ვ. ახვლედიანი, პ. აბდუშელიშვილი და ლ, თუთბერიძე. სამმა დაბეზღებულთაგანმა მკაცრი საყვედურები მიიღეს დირექციიდან და ერთი კი მთლად გადაიყვანეს აქედან.

ბ. პ—ძეს სამჯერ გაუგზავნა საჩივარი საზოგადოებამ, მაგრამ ვერც ერთ საჩივარზე პასუხს ვერ ეღირსა. ხალხი დღეს სასოწარკვეთილებაშია და ლამის ბავშებიც აღარ გაუშვას შკოლაში.

უკეთუ ხსენებული პ—ძე ამ წერილისათვის გამირისხდება, შეუძლია გამიწვიოს სამედიატორო სამართალში: მზათ ვარ დაუყონებლივ გავყვე, მხოლოთ იმ პირობით, რომ მტყუანმა მხარემ გადიხადოს ამავე შკოლის სასარგებლოთ ორმოცდა ათი მანეთი და განაჩენი გამოქვეყნდეს გაზეთის საშვალებით.

ლ. დ. მასხარაშვილი.

აფხაზეთი.

გუდაუთა. ძნელი წარმოსადგენია სხვა დაბა ისეთ გაჭირვებულ მდგომარეობაში, როგორც დაბა გუდაუთაა. „ასი კაცი იყო და ვაი უკაცობასო" ეს ანდაზა ჩვენზე ითქმის.

700 კომლზე მეტია და ამ რიცხვში ძვირათ ნახავთ ისეთს პირს, რომელსაც საზოგადოება ნდობის თვალით უცქერდეს. გამეფებულია პირფერობა, პირში სიტყვით ლაქუცი და აიოს ოოა აარიდებს, გინებას გოდრით გასდგამს. საზოგადო საქმისთვის კი თავდადებული არიან ყავახანებში დილიდან საღამომდი; რომელიმე მოწინავე ქართველის ნახვა თუ გესაჭიროება, უნდა გასწიო ყავახანაში და იქ უეჭველათ იპოვი. იქ ნახავთ კერძო ვექილსაც, რომელიც სასამართლოში სტატიებს მძივივით ააწყობს და რაკრაკობს, ხოლო წერ. კით, გ. საზ. გუდ. განყოფილების კრებას ერთჯერაც არ დასწრებია და ამ საზოგადოების სასარგებლოთ კრინტიც არ დაუძრავს.

გუდაუთის საზოგადოება წლიდან წლამდი იმას ფიქრობს, თუ ვინ აირჩიონ დაბის დეპუტატათ, მაგრამ მაინც ვერ გამონახეს სადეპუტატო კაცი; თუმცა არჩევენ და ნდობას უცხადებენ, მაგრამ დამტკიცებას ვერ ეღირსენ, და ასე ამ რიგათ კიდევ ძველი დეპუტატები დარჩენ, აგერ ორი წელიწადი შეასრულეს და მესამეში გადავიდენ, და ვინ იცის კიდევ სანამდი იქნებიან.

მთელი აფხაზეთი საშინელ მდგომარეობაშია. კვირა. ისე არ გაივლის, რომ რამე ავკაცობა არ მოხდეს. ყოველ კვირაში ახალ—ახალი ქურდობა, გაძარცვის ამბავი გესმის. გუდაუთიდან სუხუმამდი ეტლით მისვლა მოსვლა ხომ შეუძლებელია; თავდახვეული უნდა იყოს, რომ სუხუმს ეტლით გაემგზავროს.

ამას წინათ გაძარცვეს ხსენებულ გზაზე თორმეტი კაცი, არ შეარჩინეს არც პალტო და არც ნაბადი. ასეთ მდგომარეობაში იმყოფება მთელი მხარე, რომელიც დიდი ოცნებით ეგებება რკინის გზის გაყვანის საქმეს.

გუდაუთი უნუგეშო მდგომარეობაშია ბევრ-ნაირათ. გწყურია და წყალს ვერ პოულობ; მილები გამოყვანილი, მაგრამ მოახლოვდა ზაფხული და გუდაუთლებს ხახა-მშრალია დაერქმევათ. წყალისთვის გუდაუთამ გაიღო 23000 მანეთი, მაგრამ ამ ფულით გამოყვანილი წყალი შულიშევის აბანოს არ ყოფნის.

იყო მაგალითი, რომ მეპურემ პური გუდაუთის დამდგარი წყალით მოზილა, სადაც დამხჩვალი კატები და ძაღლები ყრია ხშირათ.

უცქერი ყველა ამას და არა გჯერა, რომ ამ გაჭირვებაში მყოფი ხალხის არჩეულია ის პირები, ვინც საქმეს ასე გულგრილათ უყურებენ.

ქართველ საზოგადოებას არა ყავს დეპუტატი, და ამიტომაც ასე უმწეო მდგომარეობაშია ის უბანი, საცა ისინი ცხოვრობენ.

ბეჟანთომიძე.

წერილი რედაქციის მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო!

უმორჩილესად გთხოვთ თქვენი გაზეთის საშვალებით შეძლება მომეცით სამედიატორო სასამართლოში გამოვიწვიო საპარიკმახერო ამხანაგობა „პრიმუსის" ერთი ყოფილი უფროსთაგანი, სილიბისტრო მარგველაშვილი, რომელმაც ცილი დამწამა და დაუმსახურებლათ ქურდი მიწოდა. მარგველაშვილს, სანამ რედაქციას მივმართავდი, რამდენიმეჯერ სიტყვიერათაც გავუცხადე და კაციც მივუგზავნე— სამართალში გამომყოლოდა; ვუთხარი, რომ ჩემი დანაშაული განეცხადებია პოლიციაში და საქმე საძიებლათ გადაეცა, მაგრამ მან ჩემს წინადადებას გვერდი აუხვია და საქმის ძიებაში გადაცემას, ამხანაგობიდან გასვლა არჩია. ახლა, ბატონო მარგველაშვილო, გაზეთის საშვალებით გიწვევთ სამედიატორო სამართალში და მოვითხოვ თქვენგან, დამიმტკიცოთ წამოყენებული ბრალდება.

როდესაც ამის დასტურს მივიღებ თქვენგან, დავასახელებ ჩემს მედიატორებსაც.

მიხეილ ბრეგაძე.

ნარევი

ქალის დახასიათება მეთეოროლოგიურათ.

ქალი 2 წლიდან 5 მდი ავდრიანია;
— 5 — 10 მდი ცვალებადი;
— 10 — 16 მდი მოწმენდილი;
— 16 — 18 მდი ქარიანი;
— 18 — 21 მდი თფილი;
— 21 — 23 მდი ცხელი;
— 23 — 30 მდი პაპანებიანი;
— 30 — 35 მდი ქარიშხლიანი;
— 35 — 40 მდი ზომიერი;
— 40 — 50 მდი მშრალი
— 50 — 60 მდი ცივი;
— 60 — 70 მდი ყინვა;
70 წლიდან ყინულს ქვეით იწევს.

რედაქტორ-გამომცემელი **გ. ე. ჭელიძე.**

ნ. ს. ტერკი.
ქუთაისი, ქარვასლის ქუჩა.
სპეციალური
სავაჭრო
ნავთის კალინო ლამპები და ფარნაბი, 75% იაფი ელექტრონულზე, იოლსთ და ადვილათ მოსავლელი.
ნავთისავე მრავალი ფეჩები, სამზარეულო, სათფური და პრიმუსები.
ფასები ძლიერ დაწეულია.
მოითხოვეთ პრეისკურანტები

ბ. მორდამის და ს. ტერმელის
ერთად ერთი წარმომადგენელნი ქუთაისის გუბერნიაში, ბათომის სოხუმის ოლქში უმაღლესი სასახლის გოფმეისტერის, სტეფანეს მის ნეხავ-მალცევის ბემსკის მინების ქარხნისა, მაქ ჯანსაკუთრებელი ყურადღება მინის ყუთზე ნიშანს „бемское"
რკინეულობის მაღაზიაში იყიდება:
საუკეთესო
ქარხნებისგან
მიღებული რკინეული
საქონელი: კარის, ფანჯრის
და ლუმელის მოწყობილობანი;
სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის
მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი სალებავი წამალი,
ელექტრონის ზარის მოწყობილებანი, შპალიერი,
ცემენტი, ემალიანი ქურქლები, ასფალტი, და სხ.
ვაჭრობა პარტიით და წვრილათ ხელმოსაწდომ ფასათ.
ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხაელის ქუჩაზე № 65.

რკინის გზა.

ქუთაისიდან მიდის.

თფილისს: სახალხო 5 ს. 10 წ. დ.; სახ. 10 ს. 6 წ. დ.; ფოშტ. 11 ს. 55 წ. დ.; სახ. 11 ს. 27 წ. ღ.
ბათომს: სახ. 5 ს. 10 წ. დ.; სახ. 7 ს. 5 წ. საღ.; სახ. 11 ს. 27 წ. ღ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. ღ.
ფოთს: საავგარაკო 4 ს. 22 წ. დ.; სახალ. 5 ს. 10 წ. დ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. საღ.; სახ. 7 ს. 56 წ. საღ.
შორაპანს: საავგარ. 4 ს. 57 წ. დღ.
ტყიბულს: სახ. 7 ს. 50 წ. დილ.; სახ. 3 ს. 45 წ. დღ.

ქუთაისს მოდის.

თფილისიდან: სახ. 7 ს. დილ.; სახ. 8 ს. ...; საღ.; ფოშტ. 6 ს. 56 წ. ...; სახ. 1 ს. 26 წ. ღამით.
ბათომიდგან: ფოშტ. 1 ს. 20 წ. დღ.; სახ. 14 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. დ.; 7 საათ. დილ.
ფოთიდან: საავგ. 10 ს. 3 წ. დილ.; სახ. 20 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ.
შორაპნიდან: საავგ. 9 ს. 31 წ. დილ.
ტყიბულიდან: სახ. 5 ს. 11 წ. დღ.; სახ. საათ. 9 წ. დილ.

Въ виду массы поддѣлокъ просимъ покупателей обращать вниманіе на нашъ этикетъ.
КАХЕТИНСКІЯ ВИНА
ТОВАРИЩЕСТВА
САЭРО
№ 2. ТИФЛИСЪ.
Телефонъ № 720.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის.
ყოველთვიურ ჟურნალ
„განთიადზე"
(წელიწადი პირველი)
და ყოველკვირეულ გაზეთ
„შინაურ საქმეებზე"
წელიწადი მეხუთე
წლიური ფასი ჟურნალისა ცალკე 5 მანეთი, გაზეთისა 4 მანეთი, ორივესი ერთად 8 მანეთი. სახალხო სამკითხველოებს და სოფლის მასწავლებლებს **ორივე გამოცემა წლიურათ 7 მანეთად დაეთმობა.** ორივე გამოცემა სარწმუნოებრივ-საზოგადოებრივია.
რედ. მღვ. ს. მჭედლიძე

მიხეილის სათავად-აზნაურო ბანკის ზედამხედველი კომიტეტის

წესდების 89 მუხლის ძალით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ბანკის რწმუნებულთა მორიგი კრება მოხდება ბანკის ბინაზე ამა წლის 31 მაისს დილის 11 საათზე, თანახმად წესდების 89 მუხლის შენიშვნისა, კრება, რამდენი რწმუნებულიც უნდა დაესწროს, კანონიერათ ჩაითვლება. განსახილველი საგნებია:

1. 1912 წლის ანგარიში ზედამხედველი კომიტეტის ბანკის, გამგეობის და დამფასებელი კომისიის მოხსენებით.
2. გამგეობის მოხსენება წესდების ზოგიერთ პარაგრაფის შეცვლის შესახებ.
3. მოსამსახურეთა საპენსიო კასის 1912 წლის ანგარიში.
4. ზედამხედველი კომიტეტის და ბანკის გამგეობის შერთებული მოხსენება მოხსენება ეხება: ა) ბანკზე დარჩენილ მამულებს ბ) ს. თოფურიას სახლის ბანკის შენობათ გადაკეთებას; გ) მოსამსახურეთა დაჯილდოვებას იმ შემთხვევაში, როდესაც ისინი სამსახურიდან გადიან და დ) დიდი თავადის მიხეილ ნიკოლოზის სახელობაზე სტიპენდიის დაარსების წესს.
5. ბანკის 1913 წლის ხარჯთ-აღრიცხვა

და 6. თანამდებობის პირთა არჩევანი, ნაცვლად გამგეობის თავჯდომარის ფალავასი, გამგეობის წევრის, დ. მიქელაძის, ზედამხედველი კომიტეტის წევრის ს. მიქელაძისა და ვ. ჭილაძის და ერთიც გამგეობის წევრის კანდიდატის თავისუფალ ადგილზე, რომელთაც რიგით სამსახურის დრო შეუსრულდათ.